

Ett Sverige som håller samman

Alliansens valplattform

2010-05-08

ALLIANSN

Ett Sverige som håller samman

Alliansens valplattform	1
Ett Sverige som håller samman	2
1. Ett Sverige som håller ihop	4
Framtidens Sverige	6
Framtidstro	6
Det ska löna sig att arbeta	6
En gemensam välfärd	6
Samhället större än det offentliga	7
Ett mer rättvist land	7
Ansvar för varandra	7
2. Framtidens utmaningar	8
Att skapa fler jobb och uppmuntra entreprenörsanda	8
Att förhindra en delning av Sverige	9
Att ta ansvar för sunda statsfinanser	10
Att ge alla elever chans att lyckas i skolan	10
Att skapa framtidstro bland Sveriges unga	11
Att stärka kvaliteten i välfärden	12
Att kunna leva livet – hela livet	12
Att göra Sverige till ett tryggare land	13
Att bejaka nybyggeranda	14

Att ge alla människor lika möjligheter	15
Att Sverige ska fortsätta att ligga före i klimatarbetet	15
Att ta ansvar för vår omvärld	16
3. En reformagenda för nästa mandatperiod	17
Jobba Sverige ur krisen och stärka sammanhållningen	18
Ge barn och ungdomar hopp om framtiden	19
Stärka de offentliga finanserna	21
Förbättra kvaliteten i välfärden	23
Ta ledningen i klimatarbetet	25
4. Om valplattformen	27

1. Ett Sverige som håller ihop

När vi skriver detta våren 2010 är den globala finanskrisens – den värsta internationella ekonomiska krisen sedan depressionen på 1930-talet – mest intensiva förlopp över. Genom en ansvarsfull finanspolitik och starka offentliga finanser har krisen kunnat mötas med en bred och kraftfull politik för att stabilisera finansmarknaderna, dämpa fallet i produktionen och sysselsättningen samt värna välfärdens kärna. Tack vare Sveriges starka position före krisen har regeringen kunnat föra den kanske mest expansiva politiken i OECD-området utan att äventyra de offentliga finanserna. Svensk ekonomi är idag bland de starkaste i EU.

Samtidigt står det klart att krisens effekter kommer att vara tydliga under hela nästa mandatperiod. Flera länder i vår närhet står inför svåra ekonomiska utmaningar.

Det finns mycket som pekar på att Sverige i dag jämfört med under 1990-talskrisen har en arbetsmarknad som fungerar bättre och att arbetslösheten i denna djupa ekonomiska kris inte kommer att stiga lika mycket som då. Arbetsmarknadspolitiken innehåller nu starkare drivkrafter för att söka jobb aktivt.

Det finns mycket som pekar på att Sverige i dag jämfört med under 1990-talskrisen har en arbetsmarknad som fungerar bättre och att arbetslösheten i denna djupa ekonomiska kris inte kommer att stiga lika mycket som då. Ändå kommer arbetslösheten att vara hög de närmaste åren. Många människor har fått se sin arbetsgivare minska personalstyrkan. Familjer har fått en mer ansträngd privatekonomi när någon av föräldrarna har blivit utan arbete. Åtskilliga ungdomar, som inget hellre vill än att söka sig ut i vuxenlivet och skaffa jobb och egen bostad, tvingas skjuta sina planer på framtiden.

När den egna ekonomin försämras får många saker snabbt stryka på foten. Det kan vara den där sommarsemestern som familjen har planerat att göra. Eller cykeln som dottern behöver. Kanske den där tvättmaskinen som egentligen borde bytas ut. Både föräldrar och barn påverkas när familjens ekonomi inte går ihop. Och följderna av att jobben har blivit färre har också märkts i plånboken hos pensionärerna.

Finanskrisen har inte bara satt Sverige under stor press. Den har också ökat de skillnader i samhället som följer av en stigande arbetslöshet. När många människor på kort tid förlorar jobbet börjar samhället glida isär. De som har ett jobb har klarat sig relativt oskadda genom krisen, men för den som har blivit av med jobbet har vardagen förändrats.

Finanskrisen har förändrat det politiska uppdraget för de kommande fyra åren. Inför valet 2006 var uppgiften för Alliansregeringen att på toppen av en högkonjunktur minska det stora utanförskapet som den dåvarande socialdemokratiska regeringen hade gjort allt för att gömma. Bakom en låg öppen arbetslöshet fanns omfattande förtidspensioneringar och stora sjukskrivningar. Under tio års tid hade i genomsnitt 140 personer förtidspensionerats varje dag.

Nu skriver vi 2010 och står på tröskeln till en ny mandatperiod. Alliansregeringens reformer har medfört att Sverige inte längre har så höga nivåer på sjukskrivningar eller förtidspensioner. I stället är utmaningen att finanskrisen på kort tid har slagit ut ett stort antal jobb. Detta har skett samtidigt som rekordstora ungdomskullar är på väg ut i vuxenlivet. För att vi ska kunna trygga den återhämtning som har inletts måste vi klara jobben. Risken för bakslag är inte obetydlig och därför krävs en fortsatt tydlig jobbpolitik och ett stort ansvarstagande för de offentliga finanserna.

Det viktigaste uppdraget för nästa mandatperiod är att motverka de ökade skillnaderna som har följt i finanskrisens spår. De skillnaderna beror främst på om man har ett arbete eller inte. Vi vill att Sverige ska vara ett land som håller samman, inte ett delat land. Därför vill vi bygga broar tillbaka till arbetsmarknaden för den som har hamnat i arbetslöshet. Ingenting stärker rättvisan och sammanhållningen så mycket som när en människa kan lämna utanförskapet och träda in i arbetsgemenskapen.

Uppdraget för nästa mandatperiod är att fortsätta ta ansvar för de offentliga finanserna och säkerställa att underskotten efter hand åter vänds till överskott. Vi vill att människor ska kunna vara trygga med att den offentligt finansierade välfärden står på en stabil grund. Vi värnar därför överskotts målet, dvs att den offentliga sektorns finansiella sparande ska motsvara 1 procent av BNP i genomsnitt över en konjunkturcykel. Det är avgörande för att säkra jobben och en god välfärd för alla och är både överordnat andra löften och ett villkor för dessas genomförande. Alliansen kommer inte att presentera vallöften som äventyrar de offentliga finansernas långsiktiga hållbarhet. Utrymmet för reformer under den kommande mandatperioden är beroende av den ekonomiska utvecklingen och av hur många som kommer tillbaka i arbete samt av minskningen av de som står utanför arbetsmarknaden.

Delningen av Sverige riskerar också att bli regional. De flesta i Sverige känner framtidstro men det finns regioner där de ekonomiska framtidsutsikterna är sämre, och där många känner sig oroliga inför framtiden.

Vår framtidssyn är glasklar: Vi accepterar inte ett Sverige som glider isär och där några klarar sig bra medan andra halkar efter. Efter en svår lågkonjunktur måste politiken under nästa mandatperiod fortsätta hålla samman Sverige och stärka gemenskapen mellan människor. Sverige ska vara ett land som håller ihop och där ingen lämnas efter. Ett land där fler människor har ett arbete att gå till och därigenom får bättre förutsättningar att ta ansvar för sig själva och andra.

FRAMTIDENS SVERIGE

Sverige ska vara ett land för alla människor som bor här. Ett gott land som byggs upp av grundläggande värden, starka idéer och framtidstro. Vi vill under nästa mandatperiod ta ytterligare steg för att skapa ett land som vilar på följande byggstenar.

FRAMTIDSTRO

Sverige har genomgått en allvarlig internationell ekonomisk kris vars konsekvenser kommer att göra sig påmind under lång tid. Samtidigt är det inte bara utmaningarna som är många för Sverige. Även möjligheterna är åtskilliga. Ökad valfrihet och makt över den egna vardagen stärker tron på framtiden. Vi håller inte med dem som menar att Sveriges bästa dagar redan har varit. Tvärtom är vi övertygade om att vår allra främsta tid ligger framför oss. Vi tror på Sverige och vill att framtidstro och optimism ska prägla människors syn på vårt land.

DET SKA LÖNA SIG ATT ARBETA

Den bidragslinje som under lång tid tilläts prägla Sverige ska aldrig mer få styra. Ett arbete är viktigt både för individens självbestämmande och för att kunna stå på egna ben. Det handlar inte bara om den enskildes välstånd, utan lika mycket om att känna sig behövd. Att det lönar sig att arbeta är en förutsättning för att minska utanförskapet och få fler människor i arbete. Arbete har ett stort värde för både individen och samhället.

EN GEMENSAM VÄLFÄRD

Den gemensamt finansierade välfärden ska omfatta alla, men många medborgare upplever att det finns stora brister i välfärden som inverkar starkt på

deras trygghet och livskvalitet. Vi måste skapa ett Sverige där människor får en bra start i livet och bästa möjliga välfärd under hela livet. Oavsett vem man är eller var man bor ska man få tillgång till bästa möjliga skola, sjukvård och äldreomsorg.

SAMHÄLLET STÖRRE ÄN DET OFFENTLIGA

Det offentliga ska vara en viktig garant för allas trygghet och välfärd, men är samtidigt ett komplement till den gedigna grund för trygghet och gemenskap som läggs genom medmänsklighet, ansvarstagande och idealitet i ett starkt civilt samhälle bestående av familjer, vänner, grannar, föreningsliv, fackföreningar, idrottsrörelsen, kyrkor, samfund, och ideella organisationer. Vi tror också att ett fortsatt ökat samarbete mellan den offentliga och ideella sektorn med respekt för den ideella sektorns identitet är en faktor som kan göra vårt samhälle bättre. Ett fritt och levande kulturliv är också av stor betydelse för hur samhället utvecklas genom att skapa mening, sammanhang och hålla samtalet om grundläggande värden för ett gott samhälle levande. Kulturen bidrar till människors och samhällets utveckling.

ETT MER RÄTTVIST LAND

Vår utgångspunkt är ett samhälle där varje människa ges förutsättningar att kunna förverkliga sina drömmar. Den arbetslöshet som har följt i finanskrisens spår har gjort Sverige mindre rättvist. Med anledning av detta för vi en medveten politik för fler jobb och företag, sunda statsfinanser samt en skola som ger alla en bra start i livet. Det utjämnar människors livschanser och ökar rättvisan. I vårt Sverige ska det vara viktigare vart man är på väg än varifrån man kommer.

ANSVAR FÖR VARANDRA

Frihet innebär möjligheter men ställer också krav på den enskilde. Vi är individer men ingår alla i gemenskaper, både i den lilla världen med familj och vänskrets, och i den stora. Därför bör vi ta ansvar såväl för oss själva som för andra och för miljön. Sveriges internationella ansvar blir påtagligt i och med att så många beslut fattas tillsammans med andra länder. Solidaritet, ansvarstagande och stöd till den som behöver hjälp är de värden som gör att mänskliga fri- och rättigheter blir något som kommer alla till del. Inte bara den som redan från början har goda förutsättningar eller som har haft turen att födas i Sverige.

2. Framtidens utmaningar

Sveriges utmaningar är många men det är också möjligheterna. Med gemensamma ansträngningar har vi i goda möjligheter att klara uppgifterna och trygga framtiden. Även om mycket har uträttats i Sverige är det också åtskilligt som återstår att ta sig an. Den internationella lågkonjunktur som följde på finanskrisen har också gjort att flera problem har förvärrats.

De utmaningar som Sverige står inför är ofta tätt sammanflätade med varandra. Att det skapas fler jobb är viktigt för att minska arbetslösheten men det är också viktigt för att få resurser till den gemensamt finansierade välfärden och till insatser för miljön. Den uppväxt barn och ungdomar får hänger ihop med föräldrarnas möjlighet att skapa trygghet och deras ekonomiska situation, men också med kvaliteten i barnomsorg och skola, stödet till utsatta barn och känslan av att ingå i ett sammanhang. Att rädda miljön och möta klimathotet kräver resurser samtidigt som klimatarbetet skapar möjligheter till nya jobb..

Listan över framtidsutmaningar kan därför bli ännu längre, men vi har ändå valt att lyfta fram ett antal utmaningar som är särskilt centrala.

ATT SKAPA FLER JOBB OCH UPPMUNTRA ENTREPRENÖRSANDA

Finanskrisen och den påföljande lågkonjunkturen har medfört att många jobb har försvunnit. Nu ser vi en starkare ekonomisk återhämtning, men det innebär inte att arbetslösheten kommer att sjunka till tidigare nivåer av sig själv. Det gäller att förhindra att arbetslösheten biter sig fast på en hög nivå.

Efter 90-talskrisen hamnade många människor i ett långvarigt utanförskap och berövades hoppet om en bättre framtid. Det får inte hända igen. I stället måste allt göras för att varje människa som hamnat i arbetslöshet snabbt ska komma tillbaka. Fler människor ska kunna känna stoltheten i att ha ett arbete att gå till. Endast så kan vi motverka de ökade skillnaderna som har följt i finanskrisens spår och förhindra en social uppdelning av Sverige.

Många insatser har genomförts av Alliansregeringen. Det har blivit mer lönsamt att arbeta genom betydelsefulla skattelättnader till låg- och normalinkomsttagare liksom reformer av arbetslöshets- och sjukförsäkringen, som ska präglas av aktiva åtgärder och ge drivkrafter för återgång till arbete. Under en tid hade Sverige färre företagare än förtidspensionärer. Nu har det blivit enklare att starta och utveckla företag. Det har även blivit billigare att anställa människor som

tidigare stått utanför arbetsmarknaden, och vi har infört generella skattelättnader som gör det lönsammare att anställa ungdomar och äldre.

Trots detta har vi flera viktiga utmaningar framför oss när det gäller jobb och företagande. Även om arbetslinjen stärks föreligger det fortfarande hinder för full sysselsättning. Grupper som står långt från arbetsmarknaden måste ges bättre förutsättningar att komma in på arbetsmarknaden. Det handlar om stöd och drivkrafter. Här spelar utbildningssystemet en viktig roll för att ge människor goda förutsättningar att kunna möta de krav som ställs på arbetsmarknaden.

Många entreprenörer vittnar om att det kan vara krångligt att driva företag och få tillräcklig lönsamhet. Personer med funktionsnedsättning har fortfarande svårt att få chansen på arbetsmarknaden.

Det är en fortsatt utmaning att behålla starka incitament så att människor främst söker eget arbete som grund för sin försörjning. Alla människor som behöver ska ges stöd så att förmågan att ta eget ansvar uppmuntras. Men när den egna kraften sviker är det viktigt att det finns stöd och hjälp att tillgå.

På längre sikt finns viktiga frågor om vad som ska bygga Sverige starkt i morgon. Alla vet att den tilltagande globaliseringen ställer nya och tuffare krav på oss. Det går inte att nöja sig med att konkurrera genom att göra det andra gör lika bra. Sverige ska inte heller konkurrera med låga löner, dåliga arbetsvillkor eller genom rovdrift på miljön.

Sverige har en lång tradition av nytänkande företag, driftiga entreprenörer och arbetsamma medarbetare. Vi ligger även i utvecklingens framkant när det gäller många spännande områden, som bland annat digital kommunikation, miljöteknik och vård och omsorg. Sverige har goda förutsättningar för att kunna trygga jobben och låta entreprenörsandan blomstra.

ATT FÖRHINDRA EN DELNING AV SVERIGE

Högkonjunkturen på 1990- och 2000-talet bidrog till en stark tillväxt på vissa håll, medan det var tuffare i andra delar av landet. Finanskrisen har fått allvariga följder på vissa orter medan andra har klarat sig bättre. Till detta ska läggas tidigare mönster av utflyttning från landsbygden, en sårbar arbetsmarknad på många håll och en hög andel pensionärer i många mindre kommuner. Allt detta har bidragit till en ökad regional delning.

En viktig utmaning är att stärka företagandet och därmed sysselsättningen i hela Sverige. Tillväxten kommer aldrig att fördelas exakt lika eftersom förutsättningarna varierar mellan regionerna, men varje region har sina egna konkurrensfördelar som kan ge upphov till nya företag och arbetstillfällen.

Rätt hanterade och med rätt politik kan tidigare nackdelar vändas till fördelar. Rivna gränshinder och bättre kommunikationer kan göra att periferi förvandlas till knutpunkter. Intresset för lokalt producerad mat och potentialen för turistsatsningar innebär möjligheter för landsbygden. Investeringarna stiger på landsbygden och nya typer av landsbygdsföretagande växer fram. Bra elektroniska kommunikationer i hela landet är en förutsättning för att företagare och medborgare ska kunna verka, och är ett sätt att motverka delning av landet.

Vissa tror att växtkraft bara finns i särskilda geografiska områden. Vi är övertygade om att växtkraft finns överallt där kreativa människor finns. Om vi tar vara på den kraften kan vi förhindra att Sverige delas.

ATT TA ANSVAR FÖR SUNDA STATSFINANSER

Under högkonjunkturen 2007–08 valde Alliansregeringen att hålla tillbaka ökningen av de offentliga utgifterna. Tack vare denna återhållsamhet fanns ett utrymme att sätta in mycket snabba och kraftfulla motåtgärder när den internationella finanskrisen slog till med full kraft. När den offentliga och privata konsumtionen på så vis hölls i gång stabiliserade det hela samhällsekonomin.

Sverige har genomfört den mest expansiva finanspolitiken i hela EU för att dämpa effekterna av krisen. Allt fler tecken tyder nu på att Sverige har förutsättningar att hämta sig snabbare från finanskrisen än vad som tidigare har spåtts.

Vi är på rätt väg, men faran är inte över. Det gäller att vara på sin vakt så att inte fel vägval förvärrar lågkonjunkturen. En massiv utgifts- och bidragsökning skulle allvarligt riskera den svenska ekonomins möjligheter att återhämta sig och även dra bort investeringskapital för näringslivet. Stabila statsfinanser och en ansvarsfull finanspolitik är grunden för en sund ekonomisk utveckling i både privat och offentlig sektor.

En långsiktigt stark ekonomi förutsätter att vi inte försvagar drivkrafterna för folk att arbeta eller starta och driva företag. Sådana reformer skulle leda till högre arbetslöshet och större underskott, vilket skulle riskera både jobben och välfärden.

ATT GE ALLA ELEVER CHANS ATT LYCKAS I SKOLAN

En skola med hög kvalitet är oerhört viktigt för att ge alla elever en bra start i livet. Varje ung människa ska ha goda kunskaper, och förutsättningar för att tryggt kunna fungera

som medborgare och i arbetslivet, med sig när hon eller han lämnar skolan. Alla ungdomar ska få en likvärdig start oavsett om man har högutbildade föräldrar eller kommer från en familj utan studietradition. Medan omvärlden satsar stort på utbildning har svenska elevers resultat försämrats under senare årtionden. Det märks på resultaten för både de elever som lyckas bäst och de elever som har det svårast för sig.

Alla elever är inte lika, men alla har samma rätt till en utbildning anpassad efter behov. Utmaningen börjar redan i förskolan och barnomsorgen, där det finns mer att göra för att ta tillvara barns naturliga nyfikenhet och kombinera lek med lärande. En stor uppgift för skolan är att tidigare fånga upp de elever som behöver extra stöd och samtidigt stimulera de elever som är redo att gå fortare fram. Kunskapskontroller och betyg har hittills kommit alltför sent i grundskolan för att fungera som stöd. Mobbning är ett utbrett problem. Bristande arbetsro i klassrummen drabbar hårdast de elever som har de största behoven.

Både teoretiskt och praktiskt inriktade elever måste få chans att lyckas i skolan. Om alla utbildningar följer samma mall kommer många elever att hamna utanför. Den som siktar på att gå direkt ut i yrkeslivet ska få nödvändiga kunskaper i en yrkesutbildning. Den som vill studera vidare på högskolan ska kunna fördjupa sig i studieförberedande ämnen. Oavsett vägval ska eleven få en studiegång av hög kvalitet. Så har det inte fungerat hittills, vilket i sin tur bäddat för de höga avhoppstalen från gymnasieskolan. Alla ska också ha chansen att senare komplettera sina kunskaper i vuxenlivet.

Även om den högre utbildningen håller hög internationell klass finns det också utmaningar. Vissa utbildningar har varit underfinansierade, vilket gått ut över undervisningen, och på sina håll har forskningsanknytningen inte varit tillräckligt stark. Att skapa drivkrafter för lärosätena att kontinuerligt förbättra kvaliteten på undervisningen är en viktig utmaning.

ATT SKAPA FRAMTIDSTRO BLAND SVERIGES UNGA

Dagens ungdomsgeneration ska inte behöva känna att de har sämre framtidschanser än sina föräldrar. Under de närmaste fem åren kommer rekordstora ungdomskullar att gå ut i vuxenlivet samtidigt som Sverige fortfarande återhämtar sig efter den internationella krisen. Även om också pensionsavgångarna är stora kommer läget på arbetsmarknaden att vara tufft. På många håll i landet, särskilt i storstäderna, är det även svårt för ungdomar att hitta en egen bostad. Många ungdomar känner oro inför framtiden och lider av psykisk ohälsa.

Även om majoriteten av våra ungdomar klarar sig väl och kan forma sina egna liv genom studier eller arbete, är det alldeles för många som börjar vuxentillvaron med känslan av att inte vara behövd. Att stärka framtidschanserna för dagens unga är en viktig utmaning under de närmaste åren, och en viktig del handlar om att underlätta för unga att få fotfäste på arbetsmarknaden.

Det är helt grundläggande att stat och samhälle inte drar ungdomar över en kam utan ger varje människa en chans att bli bedömd som individ. Varje ung människa är unik och har rätt att växa upp i en tillvaro som präglas av omsorg, nära relationer och framtidstro.

ATT STÄRKA KVALITETEN I VÄLFÄRDEN

Att kombinera arbete och familjeliv är en stor utmaning. Vår viktigaste framtid är våra barn, och en god och trygg uppväxt är en förutsättning för fungerande relationer. Familjen måste få större makt över den egna vardagen, få bättre förutsättningar för jämställdhet och för att välja mer tid med barnen.

Alla människor har rätt till god vård i tid. Men den enskilde ska kunna påverka hur och av vem vården ska ges. Alla i Sverige ska kunna välja utförare och påverka utformningen av vården. Trots att viktiga reformer har genomförts under mandatperioden finns det fortsatta utmaningar kring både kvaliteten och tillgängligheten. Vårdköerna har de senaste åren kortats påtagligt men är fortfarande för långa, kvaliteten på behandlingar varierar över landet och det finns mer att göra på patientsäkerhetsområdet. Det finns också fortsatta utmaningar i att göra sjukvården mer jämställd mellan kvinnor och män.

Att vänta i köer skapar ökad ohälsa och problem såväl för den enskilde som för hans eller hennes omgivning och är ett tecken på att vårdens organisation inte fungerar som den ska. Det är därtill skadligt för samhällsekonomin. När det inte snabbt ges möjlighet till vård och rehabilitering vid sjukdom eller olycksfall så innebär det att människor inte kan återgå i arbete och leva fullvärdiga liv.

ATT KUNNA LEVA LIVET – HELA LIVET

Alla människor, oavsett ålder, ska ha en plats i samhället. Diskriminering på grund av ålder förekommer och utgör en allvarlig frihetsinskränkning för många. Det är till exempel ofta svårt att få nytt jobb efter att ha fyllt 50 år. Det är en viktig utmaning att skapa ett samhälle där äldre personer inte behandlas som ett kollektiv utan ses som unika personer.

Äldres erfarenheter ska tas tillvara eftersom ålder vanligen innebär ökad visdom och erfarenhet som hela samhället har nytta av. Människor bör kunna stanna

kvar längre i yrkeslivet. Många människor vill fortsätta att utveckla sig själva och uppleva nya spännande saker när pensionsåldern kommer.

Ökade behov av vård och omsorg innebär att många blir starkt beroende av hjälp och därmed förlorar delar av sin integritet. När självständigheten och självbestämmandet går förlorat upplever man att man inte kan fortsätta leva ett värdigt liv. Att säkra en god trygghet och ett dagligt liv där man upplever välbefinnande är en uppgift och utmaning för äldreomsorgen. Det möjliggörs bland annat genom att mer makt över äldreomsorgen, genom valfrihetssystem, ligger hos de äldre och deras anhöriga.

Personalen inom äldreomsorgen utför ett komplicerat arbete, ofta med sköra och mycket vårdbehövande personer. Samtidigt saknar många i personalen yrkesutbildning. Därför är behovet av kompetensutveckling stort. Hundratusentals anhöriga utför fantastiska insatser för en förälder, make eller maka. De beskriver ofta positiva upplevelser som anhörigvårdare, men för att orka med behöver de ökat stöd. Deras insats behöver uppvärderas och erkännas. De hjälper våra gamla att leva livet – hela livet.

ATT GÖRA SVERIGE TILL ETT TRYGGARE LAND

En viktig del av tryggheten handlar om att slippa utsättas för brott i den egna vardagen. Den kraftiga satsningen på polisen och rättsväsendet som skett sedan 2006 har gjort att fler brott blir utredda och fler fall går till domstol. Samtidigt behöver mycket mer göras.

De reformer som har skett behöver vårdas. Det måste finnas god tillgång till poliser i Sverige och påföljderna rimliga. Som medborgare ska man alltid kunna lita på att rättsväsendet fungerar effektivt och kan möta medborgarnas behov.

En utmaning ligger både i att hjälpa dem som utsätts för brott inom den egna familjen och att öka tryggheten i de bostadsområden som är särskilt drabbade av brottslighet. En uppgift för det internationella samarbetet är att möta den gränsöverskridande brottsligheten, till exempel människohandel, organiserad ekonomisk brottslighet och narkotikahandel.

Det brottsförebyggande arbetet måste utvecklas. Det främsta ansvaret för att förmedla goda normer till barn och ungdomar ligger på föräldrarna. En trygg uppväxt är den mest effektiva brottsförebyggande insatsen. Vuxna måste våga vara föräldrar, våga lägga sig i, våga sätta gränser och framför allt tro på sin egen betydelse för barnets fostran.

En viktig fråga handlar om att möta brottslighet och andra samhällshot på ett sätt som så långt som möjligt respekterar den personliga integriteten. Vår grundsyn

är att integritetsfrågorna aldrig kan avgöras en gång för alla – tvärtom måste integritetsdebatten ständigt hållas levande. Inte minst angeläget är att lagstiftningen värnar både trygghet och integritet även i den digitala miljön, och de konkreta avvägningarna måste alltid prövas i takt med teknik- och samhällsutvecklingen. Det är viktigt att människor kan uppleva att närvaron på nätet är en väg till ökad delaktighet och ökade möjligheter att påverka framtiden, inte en risk att utsättas för kränkningar och hot.

Att göra vårt land tryggare är en av samhällets största utmaningar inför framtiden.

ATT BEJAKA NYBYGGGARANDA

Människor har i alla tider flyttat mellan länder för att finna en bättre framtid åt sig själva och sina barn. Men under alldeles för många år har integrationen i vårt land inte fungerat tillräckligt väl. Arbetsföra människor får inte arbete. Välutbildade och yrkeskunniga får fortsätta med okvalificerade arbeten. När dessa saker sker ökar risken för utanförskap och bidragsberoende

Det är oacceptabelt att den genomsnittliga tiden för att få det första riktiga jobbet har legat på hela sju år för den som invandrar i vuxen ålder. Ett problem är också att många nyanlända hamnar i bostadsområden med hög arbetslöshet, hög brottslighet och stor otrygghet.

Att förbättra integrationen är en av vårt lands största utmaningar. Under denna mandatperiod har en hel del hunnit göras, men det återstår mycket att uträtta och resultaten kommer inte alltid snabbt. Samtidigt som problemen inte får sopas under mattan gäller det att se vad som går åt rätt håll. Under arbetskraftsinvandringens dagar under 1960- och 70-talen var sysselsättningen högre bland invandrare än bland personer födda i Sverige. Vår syn på arbetslinjen gäller alla i Sverige oavsett vilket land man råkar vara född i. Det inget hopp att ungdomar som växer upp i Sverige har ungefär samma chanser oavsett var deras föräldrar är födda.

Integrationen handlar om ett eget jobb, kunskaper i svenska och hur det svenska samhället fungerar, bra skola åt barnen och en bostad där man trivs och känner trygghet. Därigenom kan många av de kontakter knyts och de relationer uppstå som skapar den känsla av delaktighet och innanförskap som svensk politik under så många år misslyckats med att främja. Vi ska vända utvecklingen i Sveriges mest utsatta bostadsområden.

Att en människa söker sig till ett nytt land är många gånger ett tecken på initiativkraft. Den förmågan ska bejakas, inte förnekas. Vi vill att Sverige ska vara ett land där invandring förknippas med framtidstro och nybyggeri.

ATT GE ALLA MÄNNISKOR LIKA MÖJLIGHETER

Sverige ska vara ett land där chansen att forma sitt eget liv inte hänger på vilken grupp man tillhör eller var man är född. Varje människa har rätt att bli bemött som en unik individ. När förväntningarna på en person styrs av vilken grupp han eller hon tillhör tas de första oroväckande stegen mot diskriminering.

Grupptänkandet märks i den bristande jämställdheten mellan män och kvinnor. På den könsuppdelade arbetsmarknaden tenderar kvinnors löner att vara lägre och kvinnors kompetens att inte tas tillvara fullt ut. Föreställningar om könsroller lever kvar i synen på vem som ska göra vad i hemmet och påverkar exempelvis uttaget av föräldraledighet. Rädsla gör att många kvinnor begränsas i tillvaron, avstår från kvällspromenaden eller undviker att gå hem ensamma från bussen. Det allra grävsta uttrycket för bristen på jämställdhet är det könsrelaterade våldet, till exempel våld inom relationen eller hedersrelaterat våld.

Bristande jämställdhet, fördomar och diskriminering ska inte få inskränka människors chanser att fritt forma sina liv. Vi tänker inte nöja oss förrän all diskriminering har förpassats till historiens skräpkammare. För att uppnå detta krävs inte bara stark lagstiftning utan också aktiva åtgärder och en levande opinionsbildning för öppenhet, tolerans och lika möjligheter.

ATT SVERIGE SKA FORTSÄTTA ATT LIGGA FÖRE I KLIMATARBETET

Att hejda klimatförändringarna är en av vår tids viktigaste uppgifter. Klimatmötet i Köpenhamn blev inte den kraftsamling som världen hade behövt, och behovet av en global överenskommelse har inte avtagit. Därför måste arbetet nu fortsätta för en bred internationell uppgörelse om utsläppsminskningar, som kan begränsa temperaturökningen på jorden. Sverige ska genom att använda EU som plattform aktivt driva på för ett internationellt och bindande klimatavtal.

Sverige måste gå i spetsen och ha världens mest ambitiösa energi- och klimatpolitik. Att driva på den globala utvecklingen är en stor utmaning, men det är också klok tillväxtpolitik. Genom att vara tidigt ute med klimativänliga lösningar gör vi Sverige till ett attraktivt land för miljöföretag och grön teknik. Då kan vi öka vår export och bidra till minskad klimatpåverkan.

Utmaningen innebär också att Sverige ska bryta beroendet av fossil energi och nå en fordonspark där fossila bränslen inte behövs. Energi- och transportpolitiken är därför avgörande. En ogenomtänkt energipolitik skulle riskera inte bara jobben utan också klimatet. Visionen är att Sverige år 2050 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser i atmosfären. Sverige kan och ska bli klimatsmart.

Lyckas vi inte hejda klimatförändringarna påverkas havsmiljön och den biologiska mångfalden negativt. En strävan mot ekologisk balans i Östersjön och Västerhavet, samt ett ökat fokus på biologisk mångfald, är viktigt inför framtiden.

ATT TA ANSVAR FÖR VÅR OMVÄRLD

Det ansvar vi människor har för varandra gör inte halt vid nationsgränserna. Undernäring, fattigdom och brist på demokrati och mänskliga rättigheter är den verklighet miljarder människor lever i. En stor utmaning för Sverige är att stärka våra insatser för demokrati, mänskliga rättigheter, fattigdomsbekämpning och ekonomisk utveckling internationellt, samt för att möta de globala miljö- och klimatproblemen.

Den ekonomiska krisen har direkt påverkat det ekonomiska utanförskapet för världens fattiga länder. Krisens effekter kommer att vara kännbara många år framöver.

Länder som befinner sig i konflikt klarar ofta inte att möta människors grundläggande behov av hälsovård och utbildning. I många länder är ohälsa den enskilt viktigaste förklaringen till att människor hamnar i fattigdom.

Sverige ska ha en human asylpolitik och vara en fristad för dem som flyr undan förtryck och förföljelse. Familjeåterförening utgör en viktig del av migrationspolitiken. Sverige ska fortsätta att vara ett land som är öppet gentemot omvärlden. Europas länder måste ta ett större gemensamt ansvar för att ge människor med skyddsbehov en fristad. Migranter, kvinnor och barn är särskilt utsatta för människohandel, i synnerhet i länder och regioner präglade av fattigdom och socialt utanförskap.

I vår tid finns det andra länder som genom frihandel och företagsamhet gör samma välståndsresa som Sverige har gjort. Marknadsekonomi och frihandel är centrala för ekonomisk utveckling, och inom denna ram har vi också ett gemensamt ansvar. Det är viktigt att inte blunda för risken för överutnyttjande av naturresurser eller exploatering av enskilda.

Att vårt land samarbetar i EU med andra demokratier stärker välfärden och demokratin både på vår kontinent och globalt. Den svenska närvaron i Afghanistan är ett konkret exempel på solidaritet. Sverige ska förbli en central aktör när det gäller att ta ansvar för vår omvärld.

3. En reformagenda för nästa mandatperiod

Vi vill att Sverige ska vara ett land där alla får samma chans till en bra tillvaro och ett land som vi kan lämna vidare i ett bättre skick till våra barn och barnbarn. För att nå dit krävs en långsiktig politik som svarar upp mot alla de utmaningar som har beskrivits.

En av de viktigaste uppgifterna blir därför att skapa förutsättningar för att hantera utmaningarna långsiktigt. En sådan förutsättning är att skapa de resurser som behövs för att öka människors frihet och möjligheter till egen försörjning. Men politiken måste också föras på ett sådant sätt att resurserna kommer alla till del. Sverige ska vara ett gott land för alla – inte bara för vissa. Och för att politiken ska vara långsiktigt hållbar måste den också bygga på respekt för de gränser som miljön och klimatet drar upp.

Mot denna bakgrund vill vi lyfta fram fem prioriterade reformområden för nästa mandatperiod och som hör nära ihop med varandra. Starka statsfinanser, en tydlig arbetslinje och ett gott företagsklimat lägger grunden för möjligheterna att finansiera den gemensamma välfärden och brottsbekämpningen. Och att klara klimat- och miljöutmaningarna är ett långsiktigt villkor för de övriga uppgifterna.

Det femte reformområdet är situationen för barn och ungdomar. Det samhälle som dagens vuxna formar kommer snart att lämnas över i deras händer, och vi måste göra allt för att dagens lågkonjunktur inte ska gå ut över dem. Det bästa vi kan göra för framtidens Sverige är naturligtvis att ge alla barn och ungdomar så bra uppväxtförhållanden som möjligt.

JOBBA SVERIGE UR KRISEN OCH STÄRKA SAMMANHÅLLNINGEN

Alliansens jobbpolitik syftar till att göra det mer lönsamt att arbeta och bryta det utanförskap från arbetsmarknaden som under lång tid tilläts växa fram. Trots att en ekonomisk återhämtning har inletts befinner sig Sverige ännu i en allvarlig lågkonjunktur, och behovet av att bygga fler broar tillbaka till arbetsmarknaden och skapa fler nya jobb är större än någonsin. Uppdraget för nästa mandatperiod är först och främst att förhindra att arbetslösheten biter sig fast på en hög nivå. Då kan vi skapa förutsättningar för att nå målet om full sysselsättning.

Det är viktigt att arbetslinjen värnas även i dåliga tider. En central del i vår jobbpolitik är att det ska löna sig att arbeta, framförallt för låg- och medelinkomsttagare. Det gör det mer lönsamt att arbeta och är centralt för att förhindra att nya murar byggs upp mot arbetsmarknaden.

Riktade, tidsbegränsade och väl avvägda insatser kan mildra effekterna av krisen och göra att de som drabbas av arbetslöshet får nya möjligheter och hjälpinsatser. Fokus ska ligga på aktiva arbetsmarknadspolitiska åtgärder som ger människor trygghet under omställningen, och som upprätthåller människors drivkrafter för att söka arbete. De reformer som skett i a-kassan har skapat tillräckliga incitament till arbete, och ytterligare förändringar av det slaget behövs därför inte.

För att jobben ska bli fler måste förutsättningarna för att starta och utveckla företag i Sverige bli bättre. För ett bra företagsklimat är det viktigt att företagsskatterna är konkurrenskraftiga och att det är lönsamt att anställa. Under nästa mandatperiod måste fler insatser ske för att minska företagens regelbörda och göra det mer attraktivt att vara företagare. Konkurrensregler, minskad regelbörda och bättre konkursregler är viktiga politikområden för fortsatt översyn. Därtill behöver infrastrukturen i Sverige fortsätta att byggas ut och moderniseras för att underlätta handel och resor.

Fler företag som startas och utvecklas i Sverige är en förutsättning inte bara för att vi ska klara sysselsättningen. Det är också avgörande för att Sverige ska kunna möta effekterna av en globaliserad värld. Genom globaliseringen utsätts i dag nästan varje led i produktionen av varor och tjänster för internationell konkurrens. Ett land måste därför ha tydliga konkurrensfördelar för att dra till sig produktion och behålla den.

Sverige ska vara ett land av möjligheter för alla. Genom arbete och språkkunskaper minskar utanförskapet och delaktigheten i samhället ökar. För att ta till vara de möjligheter som invandringen till Sverige innebär behövs åtgärder som säkerställer att nyanlända snabbt kommer ut på arbetsmarknaden.

Vi måste uppmuntra karriärmöjligheter och företagande. Diskriminering ska förebyggas och den som diskriminerar ska mötas av tydliga påföljder.

Stora ansträngningar har skett för att förbättra arbetsmöjligheterna för personer med funktionsnedsättning. Tyvärr är det de som står längst bort från arbetsmarknaden som drabbas först av kriser. Över 20 procent av Alliansens nystartsjobb har gått till personer med funktionsnedsättning, men ytterligare ansträngningar behövs på området.

Den svenska modellen bygger på att arbetsmarknadens parter har ansvaret för villkor och lönebildning i arbetslivet. Den modellen ska värnas.

Sveriges framtid ligger inte i att konkurrera med lägre löner. När världen krymper ska vi klara den internationella konkurrensen genom att i stället producera varor och tjänster bättre än vad andra klarar av. I dag ligger Sverige mycket långt fram på viktiga områden, inte minst när det gäller att producera klimatsmart energi. Här finns en fortsatt mycket stor potential för Sverige.

När arbetslinjen stärks utvecklas ekonomin bättre. Det välstånd som skapas måste komma breda samhällsgrupper till del, även de som har lämnat arbetslivet. Dagens pensioner betalas till största delen av dagens lönearbetare, och därför har pensionerna påverkats negativt av finanskrisen. När ekonomin nu börjar återhämta sig efter krisen har alliansen prioriterat sänkt skatt för pensionärer. Därmed har Alliansen sänkt skatten för pensionärer vid tre tillfällen.

För att jobba Sverige ur krisen och stärka sammanhållningen vill Alliansen bland annat

- att det ska löna sig att arbeta
- fortsätta stärka företagsklimatet, främst för de små och medelstora företagen
- slå vakt om goda ekonomiska villkor för pensionärer, inte minst för dem med lägst pension

GE BARN OCH UNGDOMAR HOPP OM FRAMTIDEN

Det Sverige som dagens unga växer upp i är någonting vitt skilt från det land som deras föräldrar en gång växte upp i. Än större är kontrasten gentemot hur deras mor- och farföräldrar upplevde sin barndom. Ekonomisk tillväxt, medicinska framsteg, ny teknik och mycket annat har skapat helt nya möjligheter.

Aldrig tidigare har det funnits så goda förutsättningar och så stora utsikter som det gör i dag.

Familjer, som kan se olika ut, är de sammanhang där det uppväxande barnet i första hand får möjlighet att möta kärlek, krav, omtanke och förståelse och där känslan av trygghet kan grundläggas. De allra flesta unga människor som växer upp i Sverige har också en både bra och trygg uppväxt. Samtidigt finns det många barn och ungdomar som inte får den goda start i livet de har rätt till. Vissa växer upp under fattiga förhållanden eller med missbrukande föräldrar. Andra utsätts för kränkningar eller mobbning. Trots viktiga insatser håller den svenska skolan inte överallt den höga nivå som krävs för att ge alla elever en bra utbildning. Starka föreställningar om kläder, kön, utseende och mycket annat kan ofta finnas redan under skolans första år, och många tonåringar vittnar om problem med såväl ätstörningar som depressioner och narkotika.

Framtiden för Sverige är beroende av de barn och ungdomar som växer upp i dag. I spåren av finanskrisen har arbetslösheten ökat och därmed har rättvisan minskat. Vi är fast beslutna att det inte ska behöva gå ut över våra barn och ungdomar. Tvärtom vill vi ge barn och ungdomar nytt hopp om framtiden.

Inget barn ska behöva växa upp under fattiga förhållanden. Ingenting är viktigare för att bryta mönstret än att föra en jobbpolitik där fler människor kan försörja sig själva. Dessutom måste samhället hjälpa de familjer som behöver extra stöd för att klara sitt vardagsliv.

Förskolan, liksom annan barnomsorg som föräldrar kan välja, ska vara en trygg och säker plats som föräldrarna känner förtroende för. Vi vill fortsätta att utveckla förskolan och barnomsorgen så att alla barn som deltar i den ges förutsättningar att bli harmoniska och trygga. I en trygg omgivning kan man också ta till vara barnens fenomenala möjligheter att i tidiga år lära sig nya saker. En trygg omsorg i till exempel förskola eller familjedaghem är även ett bra stöd för barn som växer upp i familjer med problem av olika slag.

Forskning visar att ett medvetet pedagogiskt arbete med små barn förbättrar deras förmåga att senare lära sig läsa, skriva och räkna. En förstärkning av förskolans pedagogiska inriktning har skett, med bibehållen respekt för förskolans identitet, där omsorg, fostran, lek och lärande bildar en helhet. Förskolan ska inte vara skola, men den ska vara lärorik. En pedagogisk förskola motverkar också socioekonomiska skillnader.

Skolan har uppgiften att ge alla människor en bra start i livet. Att höja kvaliteten på utbildningarna så att fler unga uppnår kursplanernas mål är också avgörande för att stärka Sveriges konkurrenskraft. Ett antal reformer kommer att träda i kraft först under nästa mandatperiod. Nya nationella kunskapsmål, tidigare betyg i fler steg, och skärpta krav på stöd till elever som riskerar att inte nå målen, är några

exempel. Det är även viktigt att fortsätta förbättra tillsynen av skolväsendet för att på så sätt sätta sökarljuset på skolor som inte når upp till kvalitetskraven.

De genomförda förändringarna i skolan kommer att ta tid innan de har slagit igenom fullt ut. Därför är ett viktigt uppdrag under nästa mandatperiod att fortsätta förändringen av skolan. Det handlar om att se till att de redan beslutade åtgärderna kommer på plats och får avsedd effekt. Samtidigt behöver ytterligare steg tas för att stärka kvaliteten

Trösklarna till arbetsmarknaden måste fortsätta att sänkas. Det är oacceptabelt att vi inte tar till vara den stora potential som finns hos så många ungdomar. Vi vill stärka drivkrafterna till arbete, men också göra det enklare och mer attraktivt att driva företag och anställa människor. Mot bakgrund av den höga ungdomsarbetslösheten är det viktigt att fortsätta göra det ekonomiskt fördelaktigt att anställa personer under 26 år.

Regeringen har vidare arbetat för en fungerande bostadsmarknad även för ungdomar, med bland annat hyres- och förvärvsgarantier. Men i grunden måste det byggas fler bostäder. Det måste bli en bättre fungerande konkurrens på byggmarknaden och det måste bli mer attraktivt att äga och förvalta hyresfastigheter, vilket regeringen lagt en första grund för genom reformeringen av hyressättningssystemet.

För att bättre ta tillvara kraften hos barn och ungdomar vill Alliansen bland annat

- göra förskolan till en trygg plats för de barn som går där och ta tillvara de små barnens lust att lära
- slå vakt om kvaliteten i skolan
- föra en aktiv jobbpolitik där det lönar sig att arbeta och där det är enkelt och attraktivt att anställa unga människor

STÄRKA DE OFFENTLIGA FINANSERNA

Sverige har kunnat möta finanskrisen utifrån bättre förutsättningar än de flesta andra länder tack vare en välskött ekonomi. När andra har varit oförsiktiga och gjort av med pengar har vi kunnat samla i ladorna. Därför tillhör Sverige de länder som har gjort störst satsningar under innevarande mandatperiod och haft den mest expansiva inriktningen på finanspolitiken. Samtidigt står det helt klart att konsekvenserna av finanskrisen kommer att vara påtagliga. Det råder dessutom stor osäkerhet om styrkan i den globala återhämtning som nu sker.

I många av våra europeiska grannländer skenar underskotten i statsfinanserna. Vi är fast beslutna att inte försätta Sverige i den situationen. Att även fortsatt

värna statsfinanserna är avgörande. Växande skulder ska inte skjutas över på framtida generationer. Att ta ansvar för våra gemensamma finanser är en förutsättning för att vi ska lyckas utveckla Sverige till att bli ett ännu bättre land.

Uppdraget för nästa mandatperiod är att fortsätta ta ansvar för de offentliga finanserna och säkerställa att underskotten efter hand åter vänds till överskott. Vi vill att människor ska kunna vara trygga med att den offentligt finansierade välfärden står på en stabil grund. Vi värnar därför överskotts målet, dvs att den offentliga sektorns finansiella sparande ska motsvara 1 procent av BNP i genomsnitt över en konjunkturcykel. Det är avgörande för att säkra jobben och en god välfärd för alla och är både överordnat andra löften och ett villkor för dessas genomförande. Alliansen kommer inte att presentera vallöften som äventyrar de offentliga finansernas långsiktiga hållbarhet. Utrymmet för reformer under den kommande mandatperioden är beroende av den ekonomiska utvecklingen och av hur många som kommer tillbaka i arbete samt av minskningen av de som står utanför arbetsmarknaden.

Det kan bli nödvändigt att ej genomföra, eller skjuta på reformer eller att tillföra ytterligare finansiering om den ekonomiska utvecklingen blir svagare än väntat.

Kommunerna, landstingen och regionerna svarar för grundläggande delar av den offentligt finansierade välfärden. För att den lokala skolan, vården och omsorgen ska fungera behövs stabila kommunala finanser. Under finanskrisen har regeringen skjutit till stora belopp för att kommunerna och landstingen ska kunna möta de minskade skatteintäkterna, men det behövs också långsiktiga lösningar som håller i både hög- och lågkonjunktur.

Sunda offentliga finanser är därför avgörande i vår samlade politik för den kommande mandatperioden. Det är dessutom viktigt för att Sverige ska kunna möta kommande ekonomiska kriser med aktiva finanspolitiska åtgärder.

Det finanspolitiska ramverk som etablerades efter krisen på 1990-talet tjänar Sverige väl. Ramverket skapar ett förtroende hos hushållen, företagen och de finansiella marknaderna. För ett litet och starkt exportberoende land är detta centralt. Genom att ta ansvar för statsfinanserna kommer vi också under nästa mandatperiod att arbeta för att detta förtroende upprätthålls.

Välskötta statsfinanser är viktigt för att kunna garantera tillförlitligheten också i pensionssystemet. Vi värnar kopplingen mellan hur mycket man har arbetat och de större möjligheterna att själv välja när man vill gå i pension. [Sjukförsäkringen har reformerats för att bryta med den tidigare utvecklingen där över 200 000 människor var sjukskrivna och antalet förtidspensionerade uppgick till 555 000 personer. Som en del av arbetslinjen har Alliansregeringen genomfört flera reformer för att bryta denna utveckling. Alliansregeringens politik handlar om ökat fokus på rehabilitering, vägar tillbaka till arbete och en rad andra stödåtgärder.

Med den nya politiken på plats ser vi att det stora förändringsarbetet är avklarat. Nu är det viktigt att vårda den genomförda politiken och följa upp resultaten.

För att garantera välskötta offentliga finanser vill Alliansen bland annat

- nå målet om en procents överskott i de offentliga finanserna över en konjunkturcykel
- att budgetlagen kompletteras med bestämmelser om överskottsmål för statens finanser
- se över det kommunala balanskravet så att kommuner och landsting i kristider får lättare att använda sig av tidigare överskott

FÖRBÄTTRA KVALITETEN I VÄLFÄRDEN

Den gemensamt finansierade välfärden påverkas när den ekonomiska utvecklingen är sämre. Att även i lågkonjunktur kunna upprätthålla kvaliteten i välfärden är grundläggande för medborgarnas förtroende för att det offentliga klarar sitt uppdrag.. Uppdraget framöver på det här området handlar främst om att förbättra tillgängligheten i sjukvården och omsorgen, öka familjernas makt över sin vardag samt bekämpa brottsligheten. Alla offentligt finansierade välfärdstjänster ska uppfylla höga krav på jämställdhet. Att kvinnor och män erbjuds samma service är inte bara en kvalitetsfråga utan en grundläggande rättighetsfråga.

Trots att svensk sjukvård är i världsklass finns det fortfarande problem med värdköer, och kvaliteten på behandlingar varierar över landet. Det är viktigt att fortsätta arbetet som har inletts under mandatperioden med att stärka tillgängligheten, bland annat genom den särskilda kömiljarden. Även införandet av vårdval ger patienten inflytande över sin egen situation och minskar köerna. Under nästa mandatperiod måste mer göras för att säkerställa att människor har tillgång till en god sjukvård med hög tillgänglighet oavsett vem man är eller var man bor.

Ökade krav på att informera om kvalitet, väntetider och behandlingsresultat har lett till att medborgarnas inflytande i sjukvården och omsorgen har ökat. Denna utveckling bör fortsätta. Den enskildes möjligheter att välja utförare bör ytterligare förstärkas, liksom möjligheterna att själv välja tekniska hjälpmedel. Öppna jämförelser mellan olika utförare och huvudmän, både inom vården och äldreomsorgen, gör det möjligt för den enskilde att göra medvetna val. Detta leder också till att personalgrupper och politiker sätter fart på diskussionerna om kvaliteten. IT är ett bra verktyg för att utveckla vården och för att förstärka patienttryggheten.

Äldre människor ska ha samma rätt som alla andra att bestämma över sina egna liv. Grupptänkandet om äldre måste brytas. Många äldre har många friska år framför sig men behandlas ändå som svaga. De äldre som vill ska uppmuntras att göra en insats i arbetslivet eller samhället. Äldreomsorgen bör också bli mer inriktad på att äldre ska kunna behålla hälsan och uppmuntra till förebyggande insatser.

Äldre som behöver stöd i tillvaron ska ha mer makt att själva bestämma över hur hjälpen ska utformas. Detta har blivit möjligt för allt fler genom lagen om valfrihet (LOV), som nu genomförs på bred front. Särskild vikt bör läggas vid att de mest sjuka äldre får en sammanhållen vård med god kvalitet.

I ett välfärdssamhälle ska det vara ett självklart och attraktivt alternativ att göra tillvaron bättre för andra genom att arbeta inom vård och omsorg. Det är viktigt att fortsätta uppmuntra till nyföretagande inom denna sektor, så att det finns fler möjligheter att välja arbetsgivare och blir lättare att starta eget.

För att vården och omsorgen ska fungera i framtiden krävs också att vård- och omsorgsgivarna blir mer attraktiva som arbetsgivare. Bortom dagens arbetslöshet kan det uppstå brist på arbetskraft när stora årskullar går i pension. Detta gör vård- och omsorgssektorn till en bransch med goda karriärmöjligheter.

Få saker beskär människors frihet så tydligt som ett liv i skuggan av våld, brott och droger. Vi måste slå vakt om vårt rättssamhälle, och samhället ska tydligt bemöta all brottslighet. Fler brott ska klaras upp och fler gärningsmän lagföras. Under de fyra senaste åren har regeringen ökat antalet poliser kraftigt. Under nästa mandatperiod vill vi fortsätta förstärka rättssamhället och se till att poliser ges bästa möjliga arbetsvillkor genom nya tekniska lösningar, ökat administrativt stöd och bättre tillgång till specialutredare. Polisen måste bli effektivare och fler brott ska klaras upp och lagföras. Straffen ska alltid vara rättvisa och rimliga.

Att öka medborgarnas trygghet handlar både om att bekämpa brottsligheten när den uppkommer och att motverka orsakarna till den. Att en trygg uppväxt i sig är brottsförebyggande måste vara centralt i det brottsförebyggande arbetet. En aktiv politik där det lönar sig att arbeta och där trösklarna till arbetsmarknaden sänks är därför central för att ge människor hopp om framtiden och motverka rekryteringen till kriminella ligor. Det ger också en möjlighet för personer som avtjänat ett straff att bryta med sin kriminella livsstil och få en ny start. Betydelsefullt är också att utveckla socialtjänstens möjligheter att identifiera och hjälpa unga människor som hamnat på glid.

För att öka tryggheten och upprätthålla kvaliteten i välfärdens kärna vill Alliansen bland annat

- fortsätta stärka tillgängligheten i sjukvården
- öka äldre människors möjligheter att kunna påverka äldreomsorgen
- utveckla det förebyggande arbetet för unga som hamnat på glid och förebygga återfall i brott under tiden i fängelse

TA LEDNINGEN I KLIMATARBETET

Under de senaste åren har Sverige gjort en rejäl omställning från oljeberoende till användning av biobränslen för uppvärmning. Vi har också under lång tid använt ekonomiska styrmedel, till exempel koldioxidskatten, med goda resultat. Tack vare detta har koldioxidutsläppen i Sverige sedan 1990 minskat med 12 procent medan bruttonationalprodukten samtidigt ökat med 50 procent. Vi har lyckats bryta kopplingen mellan ökat välstånd och miljöbelastning.

Genom regeringens energi- och klimatöverenskommelse har grunden lagts för en politik som kombinerar klimatambitioner i världsklass med fortsatt ekonomisk tillväxt. Överenskommelsen innebär att nya moderna kärnkraftsreaktorer med större effekt kan byggas för att ersätta nuvarande reaktorer. Till det ska läggas att förutsättningar skapats för en mycket kraftig utbyggnad av förnybara energikällor, bland annat vindkraft samt satsningar på energieffektivisering.

Sverige spelar en mycket viktig internationell roll genom att vara ett föregångsland. Vi har en stolt tradition av att ta miljöfrågorna på stort allvar och genom vårt engagemang både inspirera och driva på vår omvärld. Genom en ansvarsfull klimatpolitik visar Sverige att det går att bekämpa klimatförändringarna och att det är alla länders ansvar att göra det. Vi har dessutom ett ansvar för att möta klimathotet på ett sätt som tar hänsyn till andra stora miljöproblem, såsom utarmningen av den biologiska mångfalden och den sårbara havsmiljön.

Alliansen har höjt ambitionen för att minska utsläppen i Sverige, men att minska utsläppen av växthusgaser är en global utmaning som kräver ett globalt svar. Sverige ska vara pådrivande för att nå en nytt och bindande klimatavtal mellan världens länder. Det nya avtalet behöver ange kraftfullare utsläppsminskningar som klarar tvågradersmålet. Alla stora utsläppsländer måste göra åtaganden om att minska sina utsläpp.

Marknadsekonomiska styrmedel är avgörande för att möta klimathotet, men dessa styrmedel behöver ofta tillkomma genom politiska beslut. Genom koldioxidskatt gör vi att det inte längre är gratis att påverka klimatet. System för

utsläppshandel skapar samtidigt marknadsmekanismer som gör det lönsamt att tänka på klimatet. Vi vill fortsätta att använda ekonomiska styrmedel för att skynda på omställningen till ett klimatvänligt samhälle.

Den forskning och utveckling som pågår för att hitta energieffektiva tillverkningsprocesser i industrin och för att förbättra logistiken i världens kollektivtrafik behöver omsättas i tillverkning. Investeringar i vindkraft och ny miljöteknik kan förbättra klimatet och skapa nya jobb på en gång. Det finns också stora möjligheter att använda den kunskap inom miljöområdet som finns i Sverige som en viktig del i en växande tjänstesektor. Människans initiativrikedom innebär stora möjligheter att med små förbättringar i vardagen minska koldioxidutsläppen.

Vi vill därför driva på minskningen av transporterens klimatpåverkan genom koldioxidsnåla bränslen, effektiva motorer och tuffa krav på branschen. Ny miljöteknik, som till exempel elbilar, ger nya möjligheter att kraftigt minska trafiksektorns föroreningar. Flyget kommer att ingå i EU:s handel med utsläppsrätter från 2012. Vi anser att också resten av transportsektorn bör inkluderas i utsläppshandeln

Sverige ska fortsatt gå i spetsen för det internationella klimatarbetet, såväl på Europavivå som globalt. Att möta klimathotet är vår generations viktigaste uppgift. En brådskande uppgift under nästa mandatperiod blir därför att driva på för energieffektivisering och en övergång till energislag som inte bidrar till växthuseffekten. Genom att se över lagstiftning och skatteregler kan det bli det mer lönsamt att leva miljövänligt. Varje energislag ska bära en större andel av sina egna miljökostnader.

För att bidra till att Sverige också i framtiden är ledande i klimatarbetet vill Alliansen bland annat

- fullfölja och utveckla klimat- och energiöverenskommelsen så att Sverige kan behålla en världsledande roll i klimatarbetet
- fortsatt satsa på forskning och utveckling på fordonsteknikens område
- att Sverige fortsätter att vara pådrivande i EU för att Köpenhamns-mötet ska följas upp med ett globalt och bindande klimatavtal
- låta regeringen årligen presentera ett nationellt miljöbokslut för Sverige, där utvecklingen och politiken på olika miljö- och klimatområden redovisas

4. Om valplattformen

Vid partiledaröverläggningar i Varberg hösten 2008 fattades beslut om en fortsatt fördjupning av Allians för Sverige med sikte på nästa mandatperiod. I höstens val ska Alliansen möta väljarna med ett nytt valmanifest och utvecklade svar på de samhällsproblem som människor möter.

Samtidigt fattades beslut om att tillsätta en valplattformsgrupp. Detta mot bakgrund av att politiska förslag i ett valmanifest alltid måste föregås av en analys av hur Sverige ser ut och vilka utmaningar som behöver adresseras.

Alliansens valplattform syftar till att presentera en bakgrund till den reformagenda som vi avser genomföra och som vi söker väljarnas förtroende för. Valplattformen ställer därmed inte ut några konkreta reformlöften. Däremot specificerar den inte några siffror och ställer inte heller ut några konkreta reformlöften. Resultatet ligger, tillsammans med reformarbetsgruppernas arbete, till grund för det fortsatta arbetet med ett gemensamt valmanifest, som presenteras senare under året.

En viktig del i arbetet har varit att ha ett inkluderande arbetssätt och ta tillvara idéer och synpunkter från många människor. Det har dels handlat om de egna partiorganisationerna, men också om att lyssna in synpunkter från organisationer, forskare och andra med idéer och åsikter. Under våren 2008 genomfördes därför ett samråd om de stora framtidsutmaningarna, Samtal med Sverige, som var öppet för alla att delta i. Resultatet presenterades samma sommar i form av en delrapport, som denna valplattform har tagit stora intryck av.

Gruppen som har arbetat med valplattformen har bestått av en företrädare från varje parti samt av de fyra partisekreterarna.

Gunilla Carlsson (M), Åsa Torstensson (C), Nyamko Sabuni (FP) och Maria Larsson (KD)

Per Schlingmann (M), Anders Flanking (C), Erik Ullenhag (FP) och Lennart Sjögren (KD)